

כסלו התשע"ד

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל
חנוכה וחזון המנורה של זכריה
לפרשת מקץ (על פי שיעורים של הרב משה ליכטנשטיין ופרופ' ישראל תא-שמע)

1. זכריה ב', יד - ד', ז:

יד רני ושמיחי בת-ציון כי הנני-בא ושכנתי בתוכך נאם-
ה' טו ונלוו גוים רבים אל-ה' ביום ההוא והיו לי לעם
ושכנתי בתוכך וידעת כי-ה' צבאות שלחני אליך. טז ונחל
ה' את-יהודה חלקו על אדמת הקדש ובחר עוד
בירושלם. יז הס כל-בשר מפני ה' כי נעור ממעון קדשו.
א ויראני את-יהושע הכהן הגדול עמד לפני מלאך ה'
והשטן עמד על-ימינו לשטנו. ב ויאמר ה' אל-השטן יגער
ה' בך השטן ויגער ה' בך הבחר בירושלם הלוא זה אוד
מצל מאש. ג ויהושע היה לבש בגדים צואים ועמד לפני
המלאך. ד ויען ויאמר אל-העמדים לפניו לאמר הסירו
הבגדים הצואים מעליו ויאמר אליו ראה העברתי מעליך
עונך והלבש אתך מחלצות. ה ואמר ושימו צניף טהור על-
ראשו ושימו הצניף הטהור על-ראשו ויילבשו בגדים
ומלאך ה' עמד. ו ויעד מלאך ה' ביהושע לאמר. ז כה-
אמר ה' צבאות אם-בדרכי תלך ואם את-משמרת תשמר
וגם-אתה תדין את-ביתי וגם תשמר את-חצרי ונתתי לך
מהלכים בין העמדים האלה. ח שמע-נא יהושע הכהן
הגדול אתה ורעיך הישבים לפניך כי-אנשי מופת
המה כי-הנני מביא את-עבדי צמח. ט כי הנה האבן אשר
נתתי לפני יהושע על-אבן אחת שבעה עינים הנני מפתח
פתחה נאם ה' צבאות ומשתי את-עון הארץ-ההיא ביום
אחד. י ביום ההוא נאם ה' צבאות תקראו איש לרעהו
אל-תחת גפן ואל-תחת תאנה.
א וישב המלאך הדבר בי ויעירני פאיש אשר-יעור
משנתו. ב ויאמר אלי מה אתה ראה ויאמר (ואמר) ראיתי
והנה מנורת זהב פלה וגלה על-ראשה ושבעה נרותיה
עליה שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על-ראשה. ג.
ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה ואחד על-
שמאלה. ד ואען ואמר אל-המלאך הדבר בי לאמר מה-
אלה אדני. ה ויען המלאך הדבר בי ויאמר אלי הלוא ידעת

מה-המה אלה ואמר לא אדני. ו ויען ויאמר אלי לאמר זה
דבר-ה' אל-זרבבל לאמר לא בחיל ולא בכח כי אם-ברוחי
אמר ה' צבאות. ז מי-אתה הר-הגדול לפני זרבבל למישר
והוציא את-האבן הראשה תשאות חן חן לה.

2. זכריה א' א:

א בחדש השמיני בשנת שתים לדיוש היה דבר-יהוה
אל-זכריה בן-ברכיה בן-עדו הנביא לאמר.

3. זכריה א, יא-יב וזכריה ב, יב-יג:

"וואמרו התהלכנו בארץ והנה כל הארץ ישבת ושקטת.
ויען מלאך ד' ויאמר ד' צב-אות עד מתי אתה לא תרחם
את ירושלם ואת ערי יהודה אשר זעמתה זה שבעים
שנה"

"כי כה אמר ד' צב-אות אחר כבוד שלחני אל הגוים
השללים אתכם כי הנגע בכס נגע בבבת עינו. כי הנני מניף
את ידי עליהם והיו שלל לעבדיהם וידעתם כי ד' צב-אות
שלחני"

4. ישעיהו ס"ה:

"ובני הנכר הנלווים על ד' לשרתו ולאהבה את שם ד'
להיות לו לעבדים כל שמר שבת מחללו ומחזיקים
בבריתו."

5. זכריה א' ג

"שובו אלי נאם ד' צב-אות ואשוב אליכם אמר ד' צב-
אות"

6. שמות ג:

"וואמר ד' ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת
צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו. וארד
להצילו מיד מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא."

7. מסכת יומא ט ע"ב:

"אם חומה היא נבנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור
עליה לוח ארז - אם עשיתם עצמכם כחומה ועליתם
כולכם בימי עזרא נמשלתם ככסף שאין רקב שולט בו
עכשיו שעליתם כדלתות נמשלתם כארז שהרקב שולט
בו."

8. הרמב"ן (בראשית מט, י):

"וזה היה עונש החשמונאים שמלכו בבית שני, כי היו חסידי עליון ואלמלא הם נשתכחו תורה ומצוות. ואעפ"כ נענשו עונש גדול כי ארבע בני חשמונאי הזקן החסידים המולכים זה אחר זה, עם כל גבורתם והצלחתם נפלו ביד אויביהם בחרב ... בעבור זה שמלכו ולא היו מזרע יהודה ומבית דוד והסירו השבט המחוקק לגמרי ... ואפשר גם שהיה עליהם חטא במלכותם מפני שהיו כהנים ונצטוו 'תשמרו את כהונתכם' ... ולא היה להם למלוך רק לעבוד את עבודת ה'"

9. זכריה ד' ח:

"ויהי דבר ד' אלי לאמר. ידי זרבבל יסדו הבית הזה וידיו תבצענה."

10. חגי א' ו:

זרעתם הרבה והבא מעט אכול ואין לשבעה שתו ואין לשכרה לבוש ואין לחם לו והמשתכר משתכר אל צרור נקוב

11. עזרא ב' ס"ח-ס"ט:

ומראשי האבות בבואם לפני ה' אשר בירושלים התנדבו לבית האלוקים להעמידו על מכונו. ככוחם נתנו לאוצר המלאכה זהב דרכמונים שש ריבאות ואלף וכסף מנים חמשת אלפים וכתנות כוהנים מאה

12. עזרא ג' י"ב-י"ג:

ורבים מהכוהנים והלוויים וראשי האבות הזקנים אשר ראו את הבית הראשון ביסדו, זה הבית בעיניהם, בוכים בקול גדול ורבים בתרועה בשמחה להרים קול. ואין העם מכירים קול תרועת השמחה לקול בני העם כי העם מריעים תרועה גדולה והקול נשמע עד למרחוק

13. חגי ג' ג-ט:

מי בכם הנשאר אשר ראה את הבית הזה בכבודו הראשון ומה אתם רואים אותו עתה הלוא כמוהו כאין בעיניכם. ועתה חזק זרובבל נאם ה' וחזק יהושע בן יהוצדק וכו' את הדבר אשר כרתי, אתכם בצאתכם ממצרים ורוחי עומדת בתוכם אל תיראו. וכו'. לי הכסף ולי הזהב וכו' גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון אמר ה' צבאות ובמקום הזה אתן שלום נאום ה' צבאות

14. זכריה ד' ח-י:

"ויהי דבר ד' אלי לאמר. ידי זרבבל יסדו הבית הזה וידיו תבצענה וידעת כי ד' צב-אות שלחני אליכם. כי מי בז ליום קטנות ושמחו וראו את האבן הבדיל ביד זרבבל שבעה אלה עיני ד' המה משוטטים בכל הארץ."